

Time : 3 Hours

Total Marks: 100

- Instructions:**
- 1. All the questions are compulsory**
 - 2. Figures to the right indicate full mark**
 - 3. Draw neat diagrams wherever necessary**

Q.1 Answer **any Two** of the following. **20**

- a) Discuss the Walrasian general equilibrium theory.
- b) Explain Pareto optimality marginal condition of efficiency in exchange.
- c) Describe Arrow's impossibility theorem.

Q.2 Answer **any Two** of the following. **20**

- a) Explain the meaning features of monopoly market.
- b) What is the price discrimination? State various degrees of price discrimination.
- c) Explain the concept of product differentiation in monopolistic competition.

Q.3 Answer **any Two** of the following. **20**

- a) Explain the Cournots model of oligopoly.
- b) Define Price Leadership and discuss the low cost firm Price Leadership Model.
- c) Describe the 'Prisoner's Dilemma' strategy in game theory.

Q.4 Answer **any Two** of the following. **20**

- a) Explain the significance of economics of search.
- b) Discuss the principal-agent problem.
- c) State what is the problem of adverse selection and suggest various measures to reduce adverse selection

Q.5 Write notes (**Any Two**). **20**

- a) Pareto optimality and perfect competition
- b) Excess capacity in monopolistic competition.
- c) Centralized cartel
- d) Lemons market

OR

Q.5 Choose the correct alternatives of the following.

1. ----- analysis deals with the equilibrium of the entire organization of consumers, producer's, firms and industries in an economy.
 - a) General equilibrium
 - b) Partial equilibrium
 - c) Business cycle
 - d) Rational expectation
2. Theory of general equilibrium introduced by -----
 - a) Alfred Weber
 - b) Doctor Marshall
 - c) Leon Walars
 - d) Joseph Schumpeter
3. Pareto analysis ignores changes ----- in the economy.
 - a) In production
 - b) In supply
 - c) In Technical
 - d) In Demand
4. In an Edgeworth box the ----- is the set of tangency points between the indifference curves of the two consumers.
 - a) The demand curve
 - b) The contract curve
 - c) The supply curve
 - d) Phillips curve
5. Equilibrium of production is efficient allocation of resources among -----
 - a) Consumers
 - b) Firms
 - c) Labours
 - d) Capital
6. AR & MR curves under monopoly are -----
 - a) Horizontal
 - b) Upward sloping
 - c) Downward sloping
 - d) Vertical
7. Which of the following is the fundamental source of monopoly power?
 - a) Perfectly elastic demand
 - b) Perfectly inelastic demand
 - c) Unitary elastic demand
 - d) Barriers to entry of the new firms
8. Which of the following is the objective of price discrimination?
 - a) Maintaining Huge stocks
 - b) To earn maximum profits
 - c) Enjoying the economies of scale
 - d) Establishing equity through pricing
9. Consumers are more exploited in the price discrimination situation.
 - a) Second degree
 - b) First degree

- c) Third degree
d) Fourth degree
- 10 ----- refers to differentiating products on the basis of brand, size, colour, Shape etc.
a) Product differentiation
b) Product diversification
c) Product war
d) Price discrimination
- 11 In Cournot's model, each producer ultimately produces ----- of the total output.
a) 1/5
b) 1/4
c) 1/3
d) 1/2
- 12 ----- is a form of imperfect collusive oligopoly.
a) Centralized Cartel
b) Market Sharing Cartel
c) Price Leadership
d) Product Leadership
- 13 Which of the following is a non-zero sum game?
a) Chess
b) Prisoner's Dilemma
c) Cartel
d) Competition in duopoly
14. In a non-collusive oligopoly price is _____.
a) Rigid
b) High
c) Low
d) Flexible
- 15 In game theory, a choice that is optimal for a firm no matter what its competitors do is referred to as -----
a) The dominant strategy.
b) The game-winning choice.
c) Prisoners dilemma
d) Nash Equilibrium
- 16 Consumers are always in search of -----
a) Cheap product
b) Expensive product
c) Worst product
d) Old product
- 17 Asymmetric information can cause ----- problem
A) Market failure
b) Government failure
c) Market operations
d) Market profit
- 18 Lemons market is the market for _____
a) Defective products
b) Good products

- c) Sellers
 - d) Byers
19. Which of the following business is related to the moral hazard problem?
- a) Bank business
 - b) Insurance business
 - c) Construction business
 - d) Industry business
- 20 ----- use to help buyers evaluate the quality of products.
- a) Demand
 - b) Markets signals
 - c) Supply
 - d) Expenditure

munotes.in

वेळ : 3 तास

एकूण गुण: १००

- सूचना :
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
 २. उजवीकडील अंक एकूण गुण दर्शवितात
 ३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

- प्र.१.** खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) वॉलराच्या सर्वसाधारण समतोल सिद्धांताची चर्चा करा.
 - ब) विनिमयाच्या संदर्भात पॅरोटो महत्तमतेच्या सीमान्त अटीचे स्पष्टीकरण द्या
 - क) अऱोच्या अशक्यता प्रमेयाचे वर्णन करा.
- प्र.२.** खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) मक्केदारी बाजाराचा अर्थ व वैशिष्ट्ये विशद करा.
 - ब) मूल्यविभेद म्हणजे काय? मूल्यविभेदाच्या विविध श्रेणी सांगा.
 - क) मक्केदारीयुक्त स्पर्धेतील वस्तू विभेद संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्र.३.** खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) अल्पजनाधीकारातील कुर्नोचे प्रतिमान स्पष्ट करा.
 - ब) किंमत नेतृत्वाची व्याख्या देवून अल्प खर्च किंमत नेतृत्व प्रतिमानाची चर्चा करा.
 - क) खेळ सिद्धांतातील 'कैद्याचा पेचप्रसंग' डावपेचाचे वर्णन करा.
- प्र.४.** खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) शोधाच्या अर्थशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.
 - ब) मालक- प्रतिनिधी समस्येची चर्चा करा.
 - क) प्रतिकूल निवडीची समस्या म्हणजे काय? प्रतिकूल निवड समस्या कमी करण्यासाठी विविध उपाय सुचवा.
- प्र.५.** टीपा लिहा (कोणतेही दोन) २०
- अ) पॅरोटो महत्तमता आणि पूर्ण स्पर्धा
 - ब) मक्केदारी युक्त स्पर्धेतील अतिरिक्त क्षमता
 - क) केंद्रीकृत कार्टेल
 - ड) लेमन्स बाजार

किंवा

प्र.५. खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१. ----- विश्लेषण अर्थव्यवस्थेतील ग्राहक, उत्पादक, कंपन्या आणि उद्योगांच्या संपूर्ण संघटनेच्या समतोलतेशी संबंधित आहे.
- a) सामान्य समतोल
b) आंशिक समतोल
c) व्यवसाय चक्र
d) तर्कशुद्ध अपेक्षा
२. सार्वत्रिक संतुलन सिद्धांत ----- यांनी विकसित केला.
- a) आलफ्रेड वेबर
b) डॉक्टर मार्शल
c) लिआन वॉलरास
d) जोसेफ शुम्पिटर
३. पैरेटो विश्लेषण अर्थव्यवस्थेतील ----- बदलांकडे दुर्लक्ष करते.
- a) उत्पादनातील
b) पुरवठ्यातील
c) तंत्रज्ञानातील
d) मागणीतील
४. एजवर्थ बॉक्समध्ये ----- हा दोन उपभोक्त्यांच्या समवृत्ती वक्रांमधील स्पर्श बिंदूचा संच असतो
- a) मागणी वक्र
b) करार वक्र
c) पुरवठा वक्र
d) फिलिप्स वक्र
५. उत्पादनाचा समतोल म्हणजे ----- संसाधनांचे कार्यक्षम वाटप होय.
- a) उपभोक्त्यांमधील
b) पेढ्यांमधील
c) श्रमिकांमधील
d) भांडवलामधील
६. मक्केदारी अंतर्गत AR आणि MR वक्र ----- असतात.
- a) क्षैतिज समांतर
b) ऊर्ध्वगामी उतार
c) खालच्या दिशेने उतार
d) उभे

७. खालीलपैकी एकाधिकार शक्तीचा मूलभूत स्रोत कोणता आहे?
- अ) पूर्ण लवचिक मागणी
 - ब) पूर्ण अलवचिक मागणी
 - क) एकक लवचिक मागणी
 - ड) नवीन कंपन्यांच्या प्रवेशासाठी अडथळे
- ८.. किंमत भेदभावाचा उद्देश खालीलपैकी कोणता आहे?
- अ) प्रचंड साठा राखणे
 - ब) जास्तीत जास्त नफा मिळवणे
 - क) प्रमाणाचे बचातींचा आनंद घेणे
 - ड) किंमतीद्वारे समता प्रस्थापित करणे
९. मूल्यभेदाच्या परिस्थितीत ग्राहकांचे अधिक शोषण होते.
- अ) द्वितीय श्रेणी
 - ब) प्रथम श्रेणी
 - क) तृतीय श्रेणी
 - ड) चतुर्थ श्रेणी
१०. ----- हे ब्रॅंड, आकार, रंग, आकार इत्यादीच्या आधारावर उत्पादनामध्ये फरक करणे संदर्भित करते.
- अ) उत्पादन भिन्नता
 - ब) वस्तुभेद
 - क) उत्पादन युद्ध
 - ड) किंमतीत भेदभाव
११. कुर्नेट प्रतिमानामध्ये, प्रत्येक उत्पादक शेवटी एकूण उत्पादनाच्या ----- उत्पादन करतो.
- अ) १/५
 - ब) १/४
 - क) १/३
 - ड) १/२
- १२ ----- हे अपूर्ण संगनमत अल्पाधिकाराचे एक रूप आहे.
- अ) केंद्रीकृत कार्टेल
 - ब) मार्केट शेअरिंग कार्टेल
 - क) किंमत नेतृत्व
 - ड) उत्पादन नेतृत्व

- १३ खालीलपैकी कोणता अशुन्य बेरीज खेळ आहे?
- अ) बुद्धिबळ
 - ब) कैद्यांची कोंडी
 - क) कार्टल
 - ड) द्व्याधिकारातील स्पर्धा
- १४ असंगमत अल्पधीकारातीलकिंमत ----- असते.
- अ) ताठर
 - ब) उच्च
 - क) कमी
 - ड) लवचीक
- १५ खेळ सिंद्हातामध्ये , प्रतिस्पर्धी काय निर्णय घेतो याचा विचार न करता पेढीला स्वतःचा निर्णय उपलब्ध असणे म्हणजे ----- होय.
- अ) प्रभावी व्यूह
 - ब) खेळ जिंकण्याची निवड
 - क) कैद्याची कोंडी
 - ड) नंश समतोल
- १६ ग्राहक नेहमी ----- च्या शोधात असतात
- अ) स्वस्त उत्पादन
 - ब) महाग उत्पादन
 - क) सर्वात वाईट उत्पादन
 - ड) जुने उत्पादन
१७. विषम माहिती ----- समस्या निर्माण करू शकते
- अ) बाजार अपयश
 - ब) सरकार अपयश
 - क) बाजारातील कामकाज
 - ड) बाजारातील नफा
- १८ लेमन्स बाजार _____ चा बाजार आहे
- अ) सदोष उत्पादने
 - ब) चांगली उत्पादने
 - क) विक्रेते
 - ड) ग्राहक

१९

खालीलपैकी कोणता व्यवसाय नैतिक धोक्याच्या समस्येशी संबंधित आहे?

- अ) बँक व्यवसाय
- ब) विमा व्यवसाय
- क) बांधकाम व्यवसाय
- ड) उद्योग व्यवसाय

२०

खरेदीदारांना उत्पादनांच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन करण्यात मदत करण्यासाठी -----वापरतात.

- अ) मागणी
- ब) बाजार संकेत
- क) पुरवठा
- ड) खर्च

munotes.in
